

Evaluering af den Kommunale UngeIndsats (KUI)

November 2021

Evaluering af den Kommunale UngeIndsats (KUI)

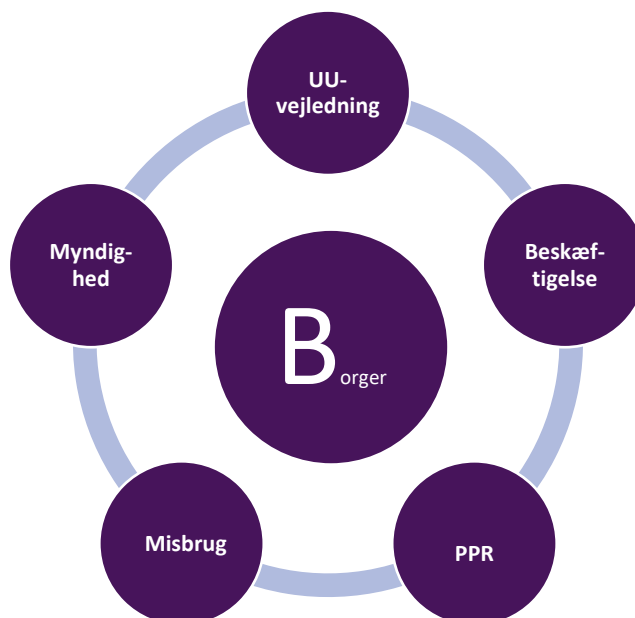
Baggrund for Den sammenhængende Kommunale UngeIndsats

Den sammenhængende kommunale ungeindsats (KUI) trådte i kraft den 1. august 2019 på baggrund af den politiske aftale "Bedre veje til uddannelse og job". Med den politiske aftale og lovforslagene, der skulle udmønte aftalen, fik kommunerne det fulde ansvar for unge under 25 år. Med aftalen blev det besluttet, at alle kommuner skulle etablere en sammenhængende koordineret ungeindsats, som skulle gøre alle unge parate til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse. Formålet med den sammenhængende kommunale ungeindsats er, at den unge og dennes forældre møder kommunen som én samlet instans på tværs af de mange bagvedliggende kommunale kompetencer og opgaver. Det var op til den enkelte kommune at beslutte, hvordan de ville etablere den sammenhængende ungeindsats.

Hvordan er KUI organiseret?

Hovedparten af opgaverne, der skal håndteres i KUI, håndteres i en relationel forpligtende koordinering mellem Center Arbejdsmarked og Borgerservice og Center Børn og Unge, Center Familie- og handicap samt Center Sundhed, Kultur- og Fritid.

KUI er forankret i Ungeenheden; Center Arbejdsmarked og Borgerservice. Den overordnede organisering, hvor de enkelte centre er ansvarlige for udførelse af egne myndighedsopgaver ift. den enkelte unge, er dermed uforandret. Alle medarbejdere omkring den unge er forsat forankret i egne centre, og der koordineres om konkrete sager - f.eks. på netværksmøder. Målet er, at den unge skal være i centrum, og at den unge ikke selv skal *koordinere* hjælp og indsats i kommunen.

Uforudsete bump på vejen

Siden opstarten af KUI har der været flere uforudsete bump på vejen. Nedlukningen pga. Covid19 har været en stor udfordring for implementeringen af KUI som planlagt, men det til trods er det lykkedes at få og fastholde kontakten med de unge. Der er eksempelvis fra uddannelsesvejlederne, trods skolelukningerne, arbejdet intensivt på at opsøge og fastholde elever med vejledningsbehov. Det har bl.a. resulteret i at Rebild Kommune er den kommune i 2021, der har haft den største stigning i antallet af ansøgere til en erhvervsuddannelse i forhold til året før. For det modtog Rebild Kommune Ørneprisen. Prisen er et led i regeringens indsats for at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse.

Som nævnt er KUI forankret i Ungeenheden under Center Arbejdsmarked og Borgerservice. Derved er Center Arbejdsmarked og Borgerservice også det naturlige omdrejningspunkt for implementering og samarbejde. Der har siden opstart af KUI været flere ledesskifte i Ungeenheden, og stillingen er på nuværende tidspunkt vakant, hvilket har været en udfordring i forhold til at få skabt de optimale rammer for implementeringen af KUI, herunder især at få etableret det fornødne fokus på samarbejdsrelationer og fælles uddannelsesplan.

Formålet med evalueringen

Formålet med evalueringen af KUI er, at

- vurdere KUI-indsatsen med udgangspunkt i aftalerne om:
 - én indgang
 - én uddannelsesplan
 - én ungeguide
 - én sammenhængende indsats
- få et vidensgrundlag som forandringer kan baseres på.

Evalueringen har ikke fokus på den nationale målsætning, idet disse mål følges særskilt i den årlige kvalitetsrapport.

Metode

Evalueringen baserer sig på fokusgruppeinterview med udvalgte nøglemedarbejdere og ledere ansat i Center Arbejdsmarked og Borgerservice; Center Børn og Unge; Center Familie- og handicap samt Center Sundhed, Kultur og Fritid i Rebild Kommune.

Der er udarbejdet referater fra interviewene. Hovedpointerne beskrives i dette notat.

Målgruppen

Unge mellem 13 – 30 år, der ikke har gennemført en ungdomsuddannelse, ikke er i uddannelse eller er i beskæftigelse. De fleste unge (ca. 85 %) finder af egen vej videre i uddannelse og/eller beskæftigelse, og har dermed ikke brug for en kommunal indsats. Nogle unge har brug for hjælp fra et enkelt center for at komme videre i uddannelse eller job. Det kan f.eks. være fra en UU vejleder eller en ungerådgiver i Center Arbejdsmarked og Borgerservice eller en sagsbehandler i Center Familie og Handicap. En lille gruppe af de unge har brug for en flerfaglig indsats, som involverer flere centre/myndighedsområder og en ungeguide. Det stiller store krav til koordinering og tværgående samarbejde.

Eksempler på unge i KUI-indsatsen:

Unge i grundskolen – 13-15-årige (til og med 9. Klasse):

Det kan være elever, der har et højt skolefravær, har kendte diagnoser eller har andre faglige, sociale eller personlige problemstillinger. Ved at inkludere ned til 7. klasse sikres kontinuitet i den unges plan/forløb og kontakt med kommunen. Derudover vil en evt. overgang til "voksensystemet" kunne planlægges og blive en integreret del af den unges plan og forløb.

Unge i alderen 15 – 24 år:

De unge, som typisk vil være i målgruppen for KUI, vil være unge, der af personlige eller sociale årsager har behov for støtte fra flere centre i kommunen for at komme i job eller uddannelse. Disse unge vil ofte have en sag i både Center Arbejdsmarked og Borgerservice og i Center Familie og Handicap.

Unge i alderen 25 – 30 år:

Rebild Kommune besluttede i forbindelse med etableringen af KUI, at også unge mellem 25 og 30 år skal være omfattet af indsatsen, såfremt de enten ikke har gennemført en ungdomsuddannelse eller er i beskæftigelse. Årsagen til udvidelsen af målgruppen er, at unge ml. 25 og 30 år lovgivningsmæssigt er omfattet af den samme uddannelses- og beskæftigelsesindsats som unge ml. 18 og 25 år.

En indgang, én plan, én ungeguide – i én sammenhængende indsats

I mødet med kommunen skal den unge møde én indgang, have én uddannelsesplan og én ungeguide. Derudover skal der ifølge loven om den kommunale ungeindsats ske en sammenhængende indsats i kommunen på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialindsatsen.

Evalueringen samles på den baggrund i de fire fokusområder, som sætter retning og understøtter det samlede mål mod en sammenhængende kommunal ungeindsats, der kan støtte de unges vej mod uddannelse og job.

ÉN INDGANG

ÉN UDANNELSESPLAN

ÉN UNGEGUIDE

SAMMENHÆNGENDE INDSATS

En indgang - hovedpointer fra interviewene

Formålet med KUI er, at den unge møder kommunen som én samlet enhed på tværs af de mange bagvedliggende kommunale kompetencer og opgaver.

Én indgang betyder, at de unge og deres forældre skal opleve, at uanset hvor i kommunen de henvender sig eller har en sag, er det kommunens medarbejdere, der koordinerer med hinanden og ikke den unge selv eller dennes forældre. Evalueringen peger på udfordringer i forhold til implementeringen af én indgang. Flere aktører i samarbejdet har "glemt", at de har en rolle i KUI, og har ikke set samarbejdet som en del af deres kerneopgave, men har i stedet haft fokus på egen faglighed. Der er dog en fælles oplevelse af, at der har været mere samarbejde. Dette viser, at der trods udfordringerne omkring implementeringen af én indgang, er et stort fagligt engagement og ønske om mere samarbejde til gavn for den unge.

Målet med etablering af den koordinerede ungeindsats i Rebild Kommune er at sikre, at de unge, der har behov for indsats fra flere centre, får en sammenhængende indsats, hvor kommunen sikrer koordinering. Samarbejdet mellem centrene er således en nøgelfaktor i den koordinerede ungeindsats. På trods af udfordringerne har medarbejderne i de forskellige centre "fundet hinanden" og samarbejdet om og med den enkelte unge. Men der ligger et potentiale i, at den fælles faglige platform implementeres, og det er tydeligt hvem, der har hvilke kvalifikationer og kompetencer, der kan sættes i spil for at give den unge den mest kvalificerede indsats. Det vurderes ud fra gruppeinterviewene, at aftaler og arbejdsgange har været båret meget af personlige relationer og ikke af funktioner. Der blev gjort opmærksom på, *"at der er brug for, at der udarbejdes en tydelig placering af ansvar, opgaver m.m. med afsæt i jobfunktioner og ikke personer"*.

Én Uddannelsesplan - hovedpointer fra interviewene

Alle unge, der forlader grundskolen skal have en plan for videre uddannelse.

Uddannelsesplanen skal være det koordinerende redskab, der sikrer retning og samler de indsatser og tilbud, som den unge har deltaget i. Formålet med uddannelsesplanen er at bringe den unge tættere på uddannelse eller job.

Af interviewene fremgår det, *"at der ikke er skabt en fælles forståelse af begrebet "uddannelsesplan", samt at der heller ikke er skabt en fælles forståelse af, hvornår en sådan skal udarbejdes"*.

En anden udfordring er, at medarbejderne fortsat skal dokumentere i de forskellige fagsystemer. Én plan er så at sige lagt "oven i" den eksisterende administration, og det understøtter ikke en forenkling for medarbejderne, når det drejer sig om de tilknyttede administrative opgaver.

Så der er på denne måde flere planer, der skal dokumenteres og vedligeholdes. Det medfører en del dobbeltdokumentation, og f.eks. arbejds gange med en sagsbehandlers bidrag til den fælles uddannelsesplan, sendes og kopieres ind i planen af andet myndighedsområde.

Det giver nogle steder også udfordringer i forhold til, at medarbejdere skal arbejde i fagsystemer, som de oplever, de ikke er kompetente til. Der var enighed om, at når der sker ændringer i den unges plan, så er det vigtigt at dén, der har ansvaret for den overordnede plan, får kendskab til alle ændringer i den unges plan i de enkelte centre. Nøglemedarbejderne og ledere opfordrer til, at det afklares hvem, der skal og bør benytte den fælles uddannelsesplan i det fælles IT-system Uno-Ung.

Udover den begrebsmæssige afklaring har evalueringen også vist, at der er stor usikkerhed i forhold til hvem og hvad, der skal skrives ind i de unges uddannelsesplan. IT-systemet er knyttet op på uddannelsesvejledernes IT-system, hvorfra der kan gives adgang til de øvrige centre, og de medarbejdere der har sagen. Det er kun Center Familie og Handicap, der har anmodet om denne adgang. Der tilkendegives ikke at have været tilstrækkeligt fokus på det fælles IT-system på tværs af centrene, hvilket har betydet, at det ikke er muligt at samle alle oplysninger om den enkelte unge. Dette udfordrer selvsagt koordineringen og dermed indsatsen. Der er iagttaget stor usikkerhed om, hvad der skal ind i den fælles platform. Begrebet, betydningen og det konkret at arbejde med en uddannelsesplan er, at der ikke er en samlet forståelse og betydning heraf på tværs af de involverede centre. Begrebet uddannelsesplan, bruges lovgivningsmæssigt inden for flere områder, men er indholdsmæssigt ikke det samme og har ikke samme formål, hvilket har kompliceret forståelsen i forhold til den fælles uddannelsesplan i KUI.

Der var bred enighed om værdien og vigtigheden af en fælles uddannelsesplan med henblik på at sikre, at alle oplysninger og forhold omkring den unge er til rådighed for alle involverede medarbejdere, der således har bedre forudsætninger for at give den unge den mest kvalificerede indsats.

Én ungeguide - hovedpointer fra interviewene

For unge, der er i en kompleks livssituation, hvor det er nødvendigt med inddragelse af flere myndighedsområder, stilles der store krav til koordinering og tværgående samarbejde. I sådanne situationer kan de unge få tildelt en ungeguide. Ungeguiden kan koordinere den enkelte unges forløb, hvis den unge har behov for støtte fra flere enheder i kommunen. Ungeguiden skal give de unge oplevelsen af at have én kontakt til kommunen. Det er vigtigt at påpege, at ordningen er frivillig, og at den unge skal inddrages både i processen og beslutningen om tildeling af en ungeguide.

Ungeguiden er som udgangspunkt fra Ungeenheden, Center Arbejdsmarked og Borgerservice med mindre at særlige forhold i forhold til opgaveløsning, kompetencebehov og match taler for, at ungeguiden kan være tilknyttet andre dele af den kommunale organisation.

Arbejdet med ungeguides fungerer. Men der skal fortsat være fokus på, hvilken indsats der gives til hvem, da der er begrænsede ressourcer til at løse opgaven. Ligeledes skal der være opmærksomhed på og koordinering af de øvrige støtteforanstaltninger, der kan gives til de unge.

Sammenhængende indsats - hovedpointer fra interviewene

I interviewene har ledere og medarbejdere været inde på, at "der mangler et fælles sprog for arbejdet med KUI". Der nævnes i interviewene, at det har været svært at arbejde i nye samarbejdsformer i en eksisterende faglig kultur.

Der blev i forbindelse med etableringen af KUI nedsat et tværgående samarbejdsforum med faste repræsentanter fra Center Arbejdsmarked og Borgerservice, Center Børn og Unge, Center Sundhed, Kultur og Fritid og Center Familie og Handicap. Dette forum understøtter løbende implementeringen af

KUI, herunder drøftelse af relevante forhold af mere tværfaglig karakter, evaluering af samarbejdsmodellen og afholde udviklings- og undervisningsaktiviteter for alle relevante aktører i KUI. Det tværfaglige forum er tænkt som et forum, der skal understøtte implementeringen af KUI bl.a. set i forhold til at drøfte forhold af mere tværfaglig karakter og understøtte, hvordan uddannelsesplanen støttes bedst digitalt. Eksempelvis omkring uddannelsesplanen og den digitale platform UNO-IT, så alle ved, hvad de er en del af (KUI). Selvom der er brug for en revitalisering af det tværgående samarbejdsforum, så har fokus været på at øge det tværgående samarbejde mellem sagsbehandlere og udfører og "udnytte det potentiale, der ligger i at arbejde flerfagligt ikke enkeltfagligt". "Forforståelsen har været, at det er nemt, det er det, som vi plejer. Vi arbejder efter at hjælpe unge i uddannelse eller beskæftigelse". Af interviewene fremgår det, at der efterspørges en tydelig ledelsesmæssig prioritering i forhold til de opgaver, som samarbejdet indebærer, og som er et samlet kommunalt ansvar. Altså en præcisering af hvilke ansvarsområder, de enkelte centre har, og hvordan ressourcerne skal prioriteres i det enkelte center. Derudover skal Det tværgående samarbejdsforum revitaliseres og opgaverne og kompetencerne tydeliggøres. Afdækningen viser, at der i de enkelte centre ikke er en fælles faglig forståelse og sprog for centrale begreber og indhold i det nye fagfællesskab KUI. Dette er afgørende for at udvikle samarbejdet omkring det tværgående helhedsorienterede og koordinerende samarbejde. Det har betydet, at der eksempelvis har været usikkerhed, forskellig faglig forståelse omkring hvilke unge, der er KUI unge, og hvad begrebet ungeguide indebærer mm.

Erfaringer og anbefalinger

Rebild Kommune har med evalueringen af KUI fået et godt grundlag for at arbejde videre med at kvalitetssikre indsatsen. Igennem information, viden og erfaring, er der skabt et afsæt i for det fremtidige arbejde på området.

Af interviewene fremgår det, at de fire fokusområder er af afgørende betydning for, at Rebild Kommune kan komme i mål i en velfungerende kommunal ungeindsats, der kan skabe værdi i de unges vej til job eller uddannelse.

Den samlede vurdering er, at der er brug for en revitalisering af KUI. Der er en generel tilbagemelding på, at Rebild Kommune havde et godt afsæt for KUI med de gode relationer, der er på tværs af centrene. Det har dog været svært at få KUI fuldstændig forankret. Evalueringen peger på vigtigheden af ledelsesmæssig forankring og ansvar for opgaven, samt at der udvikles en fælles faglig forståelse. I forbindelse med evalueringen blev det anbefalet, at Center Arbejdsmarked og Borgerservice i løbet af første kvartal 2022 inviterer til en workshop med overskriften "Revitalisering af KUI". Her inviteres nøglemedarbejdere og ledere af de fire centre. Erfaringer og anbefalinger som evalueringen har afstedkommet drøftes med henblik på en præcisering af ansvarsområder og prioritering og udvikling af fælles faglighed.

ÈN INDGANG

- **Faglig drøftelse og beslutning om hvornår der er tale om en KUI-ung.**
- **Alle aftaler revurderes med tydelig ansvarsfordeling- herunder tovholderfunktion.**

ÈN UDANNELSESPLAN

- **Arbejde med en fælles uddannelsesplan for den unge på tværs af områder.**
- **Understøtte brugen af et fælles IT-system til håndtering af den fælles uddannelsesplan.**

-
- **Den unges plan skal kendes af alle aktører.**

ÉN UNGEGUIDE

- **Fokus på flerfaglighed og fælles ansvar.**

SAMMENHÆNGENDE INDSATS

- **Sikre ledelseskoordinering i form af klarhed over rolle og ansvarsfordeling i KUI.**
- **Det tværfaglige samarbejdsforum skal reetableres samt opgaver og kompetencer tydeliggøres.**
- **Der er afholdt fælles seminar med alle involverede samarbejdspartner. Dette ønskes gentaget for at sikre fundamentet for en sammenhængende indsats.**